

Sayın Okuyucu;

Kıymetli davetiniz üzerine derneğimiz üyeleri arasında mevcut Mal Alım İhaleleri Uygulama Yönetmeliği üzerindeki görüşlerini ve önerilerini talep ederek; davetinize uygun olarak yeni düzenlenecek yönetmelik konusunda bazı somut öneriler derlemeye çalıştık. Derneğimiz üyeleri ülke çapında Kamu İhale Mevzuatı çerçevesinde faaliyet göstererek ülkemizdeki 1000 e yakın sağlık kuruluşunun ilaç, serum, kan ürünü, tıbbi malzeme vb sağlıkla ilgili ürünlerin tedarikini yapmaktadır. Dolayısı ile bu metin içerisinde yer alan görüş ve öneriler daha ziyade bu alanda yaşanmakta olan uygulamalar zaviyesinde şekillenmiştir. Bundan sonra gerçekleştirilecek süreçler içerisinde eğer imkân olursa bu konuda daha yoğun bir destek vermeye ve görüşlerimizi sunmaya her zaman hazır olduğumuzu belirtir. Önerilerimizi maddeler halinde değerli bilgilerinize sunarız.

MAL ALIM İHALELERİ MUAYENE VE KABUL İŞLEMLERİNE DAİR YÖNETMELİK ÇALIŞMASI ÜZERİNDE ÖNERİLERİMİZ

- 1) Muayene Komisyonlarının oluşturulması ve işletilmesi aşamasında sorunlar yaşanmaktadır. Şöyle ki :
 - a. Komisyonlar toplanamamaktadır. Komisyondaki üye sayısının artırılması ve/veya yedek üye uygulamasının işleme alınması gerekmektedir.
 - b. Muayene Kabul komisyonları verimli olarak işletilemediğinden kabuller haftanın bazı günleri ile kısıtlanmaktadır. Komisyonlar verimli şekilde kullanılarak kabullerin mesai günlerin tümünde yapılabilmesi gereklidir.
 - c. Bazı münferit örneklerde muayene ve kabul işlemlerinin yapılabilmesi için yüklenici tarafından yazılı dilekçe ile başvuru yapılması, resmi yazı yazılması vb uygulamalar talep edilmektedir. Yönetmelik içerisinde bu tarz keyfi uygulamaların önüne geçecek açıklayıcı hükümler yer almalıdır.
 - d. Kurumlarda komisyonların kurulması, işletilmesi ve görevlerinin usulüne uygun olarak ifa edilmesi konusunda kurum açısından da bazı sorumluluk ve yaptırımlar olmalıdır.
- 2) Özellikle münferit alımlar ile kurum bazında yapılan alımların artması, işlem sayısının çoğalması ve aynı anda ihale dokümanlarında yer alan teslim sürelerinin kısalması, ihale konusu ürünlerin lojistiğini sıkıntılı hale sokmuştur. Mevcut hali ile teslimatlarda yüklenici firmadan personel bulundurma zorunluluğu, ülkemiz coğrafyası da düşünüldüğünde bu lojistiği daha da zorlayıcı bir hal almaktadır. Bu sebep ile muayene kabul aşamasında yüklenici personeli bulundurulması zorunluluğunun yönetmelik ile kaldırılması bu anlamda faydalı olacaktır.
- 3) Muayene ve Kabul aşamasında hastaneler tarafından talep edilen ve mevzuatta yeri olmayan yüklü doküman talepleri (sözleşme sureti, sipariş yazıları, teklif sureti vb...) bulunmaktadır. Bu gereksiz dokümantasyon, kırtasiye maliyeti yaratmakta ve işlemlerin standardize olmasını engellemektedir. Teslimat ve muayene kabul aşamasında talep edilebilecek belgeler ve sorumluluk alanları yönetmelik içerisinde tanımlanmalıdır.
- 4) Siparişe konu edilmiş olan ürünlerin peyderpey teslimi ihale dokümanında mümkün kılınmış olmasına rağmen, muayene aşamasında tüm ürünler teslim edildikten sonra fatura kesilmesi talep edilmektedir. Bu uygulama hem Mali Mevzuat açısından muvazaa ihtiva etmekte; hem de operasyonel sıkıntılara ve finansman kayıplarına yol açmaktadır. Bu sebep ile ihale dokümanında peyderpey teslimine izin verilmiş olan teslimatlarda teslim edilen ürünlere ilişkin bu tip keyfi uygulamaların önüne geçilebilmesi için yönetmelik içerisinde teslim edilen ürünlerin faturalandırılabilmesi sağlanmalıdır.
- 5) Özellikle ilaç gibi bir son kullanım tarihi ve raf ömrü ihtiva eden ürünlerin raf ömürlerinin bir kısmı yasal imalat süreçleri içerisinde yer alan karantina süresi vb gibi süreçler içerisinde geçmektedir. Aynı zamanda bu ürünlerin ithal ürünler olması halinde ise önemli bir kısmı ithalat süreci içerisinde geçmektedir. Buna karşılık MSB Muayene ve Kabul Yönetmeliğinde olduğu gibi raf ömrüne göre kabul edilebilir toleranslar tanımlanması ürünün doğasına daha uygun olduğundan daha anlamlı olacaktır. Örnek olarak raf ömrü 16 ay olan ithal bir üründe 16 ay raf ömrü aranması koşulu anlamsız olacaktır; zira bu ürün en fazla 12-13 aylık olarak ülkemizde piyasaya arz edilebilir. BU durumda önerimiz raf ömrü ihtiva eden ürünlerde raf ömrüne göre belirli bir oranda kabul edilebilir tolerans tanımlanarak muayene ve kabul işlemlerinde bunun bir standart olarak kabul görmesinin sağlanmasıdır. Özellikle büyük oranda ithal ürüne dayalı ilaç gibi ürünlerde kabul edilebilir tolerans tanımlanmaması uygulamada sıkıntılar yaratmaktadır.
- 6) Mevcut Yönetmelik içerisinde muayene ve kabul süreçlerinin yürüyüşüne uygun bir anlatım sırası bulunmadığından, değişik konulardaki hükümler bir biri içine girmekte ve lafzi yorumlara mahal vermektedir. Örnek olarak yerinde muayene başlığı altında yer alan bazı hükümler çoğu zaman kurumlarda yapılacak muayene işlemlerine ait hükümler gibi değerlendirilebilmektedir. Bu sebep ile yeni yönetmeliğin oluşturulması esnasında hukuk tekniği açısından birbirinden farklı uygulamalara ait tüm detayların ilgili konunun başlığı altında toplanması ve tanımlanması, edim ve yükümlülüklerin bu şekilde tarif edilmesi faydalı olacaktır.
- 7) Her ne kadar tebliğler ile ikaz edilmiş olsa bile; halen uygunluk adı altında muayene ve kabul komisyonu dışında bazı kişi ve kuruluşlarca teslim edilen ürünlerin ret edilmesi veya kabul edilmesi mümkün olmaktadır. Uygunluk adı altında yapılan bu tip işlemlerin; pratik uygulamada yeri olacak ise; bunlarında mutlaka yönetmelik içerisinde yapılaş zamanı , yetki ve sorumluluk tanımları yapılmalı ve tarif edilmelidir.
- 8) Muayene ve Kabul işlemlerinin kronolojik işleyişi içerisinde
 - a. Yerinde muayene gibi değişik süreçler ihtiva eden tüm tip işlemler ayrı ayrı konu başlığına konu edilmelidir.
 - b. Bu şekilde tanımlanmış tüm konu başlıklarında; yapılacak her işlem için işlemin yürütme sorumlusu, sorumluluk tarifi ve sorumluluğun yerine getirilmesi için gerekli süre net ve lâfzî yoruma mahal vermeyecek şekilde tarif edilmelidir.
 - c. Bu tarifler içerisinde işlemin tüm taraflarının yerine getirmesi gereken usul, şekil ve zaman şartları belirlenmiş ve belirtilmiş olmalıdır.

Saygılarımızla;